



DEBRECEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreceni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Árú	Utolsó árkelet	
	penz	árú
120.-	120.50	
101.20	101.45	
98.25	98.75	
100.-	101.-	
101.-	101.50	
98.-	98.20	
91.25	91.55	
101.75	102.25	
101.50	102.-	
99.-	99.50	
100.-	100.50	
98.75	99.25	
97.75	98.25	
94.75	95.25	
91.50	92.-	
117.-	117.50	
124.50	125.50	
94.50	95.-	
93.-	93.50	
96.75	97.50	
96.-	96.75	
112.50	113.50	
92.30	92.80	
97.-	97.50	
93.75	94.25	
119.25	120.25	
101.75	102.25	
103.25	103.75	
97.25	98.-	
173.50	174.50	
17.50	18.50	
38.50	39.50	
6.30	6.60	
12.-	12.50	
5.66	5.69	
5.65	5.68	
9.49	9.52	
9.49	9.52	
58.35	58.45	
11.65	11.67	
58.35	58.55	
98.50	98.60	
47.40	47.50	
47.30	47.40	
47.40	47.50	
47.45	47.50	
119.70	119.95	

KEZESPEHERVÁR
ezüsterem 1879-ben

DISZKOLEVEL
1871-ben.

VE,

veket minden

matban;

ET;

stb.

ttatnak.

stik.

CZEN” czimű

MRE,
ajdonos.

Előfizetési árak:
Helyben és postán külföldre
Egy évre 10 frt.—kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.
A lap azonnali részlettel minden közleményfölcso. Vecsey-bék földrajzi, a szerkesztőségbe bérmentve külföldre.
Előfizethető helyben
TELEGDI K. LAJOS és Iff. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
Négy hétre postai sorozat 5 kr.
Nagyobb hirdetésre a hirdetői díj
hirdetők alk. szerint a lap
olcsóbb árát választanak fel.
Bélyegdíj minden külön bejel.
lásért 30 kr.
„Nyitól”-ben megjelölt kitétele-
mény minden petit sort 20 kr.
Hirdetők felvételre a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
kereskedésében valamint ZICH-
ERMAN H. könyv. iróházában is.
Név nélkül vagy bérmentve
külföldi kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adának.

Megint!

(r. e.) B. Edelseim-Gyulai főhadparancsnok ur megint beszélt magáról.
Azon emberek közé tartozik ő excel-
lentiája, a kikről azt szoktuk mondani, hogy
»furcsa szentek.« A magán életben nem
irta, hanem a mint Boccaccio mondja az
operettben, átélte a legpikánsabb regé-
nyeket, melyeket a Borsch asszony nagyon
is borsos röpiratában — mely különben
inkább rokonszenvet ébresztet a lovas-
tábornok ur személye iránt s épen nem
compromittálta — meglehetősen ki voltak
aknzva. Midőn mostani állására kinevez-
ték, azon tény, hogy magas állása daczára
egyszerű színésznőt vett nőül, a hirlapírók
könnyen hevülő keblét rokonszenven föl-
tötte el s a hirlapi hosszánkból nem fe-
ledték ki azt sem, hogy a félig-meddig ma-
g y a r báró kinevezetése a közös hadsereg
e magas tiszt állására nevezeti nyereség.
Szegény hirlapírók! Nem gondolták meg,
hogy csakolyan magyar ember ő, mint Kál-
noki, a külügyér s épen nem sejtették, hogy
ez a derék lovas-generalis semmitől sem
bokros annyira, mint épen a hirlapoktól.
Képes volt polemizálni még a »N. P. Jour-
nal«-al is és zsebre kellett dugnia azt az
orrot, a melyel Falk Miksa duellumra való
kihívásáért látták el Bécsből. Az meg épen
országos kaczajt ébresztett, mikor a »Pest-
ter Lloyd« a polemizáló új ideges gene-
ralisra ráolvasta azt a verset, a mit első
József írt egy verselő vén asszony által
neki ajánlott kötetére:

Liebe Frau von Kemeter,
Mach sie lieber Hemeter!

Egy szintén magas állású katonai
egyéniséggel való párbaja, továbbá a merev
fegyelmi szigoráról köz szájon forgó költött
és nem költött történetek is ösmeretek,
nem különben tudja mindenki, hogy e me-
rev, gögős és az embert a katonában egé-
szen eltemetett főtisztet tekintik annak, a
kiből egy abszolutizmusnak legszilárdabb
oszlopa és végrehajtója válhatnak.

És erre való hajlamait sohasem tűn-
tette ki annyira, mint legujabb s a kép-
viselőházban már interpelláció tárgyát ké-
pezett föllépésében. — Ösmeretes az
egész eset; két lovasának (tehát polgári
állású egyén) dolga akadt a törvénytör-
vényekkel és nem lehetett elöttek az ítéletet kihir-
detni, mivel a lovas-generalis ur egyszerűen
ignorálja azt a törvényt, mely azt paran-
csolja, hogy »senkit illetékes bi-
ró s a g á t ő l o v o n n i e m l e h e t . e .
Nem akarjuk fejtegetni a dolog jogi
oldalát s azon állapot rajzolásában sem
kivánunk édelegni, hogy milyen derék lenne
ezen valóságos képviselő »mentelmi jogot«
állandósítani és kiterjeszteni a főtiszt urak-
nál szolgáló Spanga, Berecz és Pitély urak-
ra; nem akarjuk ezáltal méltó kritika alá
venni egy arisztokrata-agy ezen káprázatait
s a katonai czopf ezen túlhosszuságát s
nem is kívánjuk épen B. Edelseim-Gyulai
urtól, hogy az igazság istenasszonyát egyéb
nem képzelje egy jól megtermett markotá-
nyosnőnél.

Tulajdonképen csak is arra kívánunk
rámutatni, hogy megint egy olyan eset
van előttünk, a melynek elintezésében való
tehetetlenségét a miniszter »kényes teki-
tetekkel« fogja mentgetni, nem mervén
egyenesen és nyíltan bevallani, hogy a vé-
res verítékünkkel áplált katona nagyon
jól tudja, hogy a mi alkotmányosságunk egy
nagy hazugság, valóság csupán az ő kard-
bojtja és tisztcsillaga.
Igaz! Épen nem csodálkoznánk rajta,
ha egyik-másik miniszterünknek, a két lovás-
ügyében ép annyit kellene Bécs és Buda-
pest között lótna-futnia, mint a horvát za-
vargások miatt.

— Országgyűlés. A képv-
selőháznak soha nem látott alakjai megjelen-
vén tegnap az ülésteremben, biztosra volt
vehető, hogy a szavazás meg lesz az adó-

zslatok felett. Meg is történt. Azt azonban
a zárbeszéd előtt meg. A zárbeszéd
kissé hosszadalmasak voltak. Hegedűs Sándor
előadó azt mondta, hogy a függetlenségi párti
képviselők egymást »kítaszgálják« a klubból.
E szót az előadó később visszavonta, a mint
gr. Szapáry pénzügyminiszter is kijelenté,
hogy az »aszfalt« tegnap emlegetése által
nem akarta azt mondani, hogy Herman kép-
viselő »járdataposó«. Hely Ignác beszéde
az érvek alapos volta által tűnt ki. Figyelem-
re méltólag fe té ki, hogy az állam mondjon le
az iparüzésről s nem kell az adót emelni. A
kormány azon állításával szemben, hogy első
sorban a földbirtok kiemelendő, fölemlíti, hogy
a kormány ugyanakkor, midőn a birtok ára
alászáll, sok milliónyi állami birtokot dob
a piacra. Találék volt a szónok azon
megjegyzése is, hogy kormány fölfe-
lé keresi a népszerűséget Helyf után meg-
gróf Szapáry pénzügyminiszter szöveget s ki-
jelenté, hogy a miniszterelnök nem azért
volt távol az utóbbi debattól alatt, mint
ha kabineben nem volna egyetértés, ha-
nem azért, mert főrendház hármás bizottsá-
gának tárgyalásai kötik le. Fontos volt a pén-
zügyminiszter felszólalásában az is, hogy kilá-
tásba helyezte a rente-törvényt megváltoztatá-
sának lehetőségét; a jelen helyzetre nézve
azonban kijelenté, hogy arra most nincs sem-
mi szükség, egyhamar nem is lesz. Ezután kö-
vetkezett a névszerinti szavazás. A szavazók
kettő kivételével, a kormány
ellen szavaztak, sőt úgy beszél-
ték, hogy ki is fognak lépni a
szabadelvű körből. A ház 197 szá-
vazattal 125 szavazattal ellenében, elfogadta az
adómélt, 117 képviselő távol volt. Több-
ség: 72. Irányi javaslata felállítás által mellöz-
tetett.

Kiss Albert: T. ház! A házszabályok
145. §-a d) pontja értelmében kérek szót. Jól
tudom t. ház, ha az egyes szónok akár a vita
hevétől elragadtatva, akár kellőleg meg nem
fontolva, oly szavakat alkalmaz, vagy oly ki-
fejezéseket használ, melyek akár a közérkö-
liséget, akár az illetet, vagy pedig a ház
méltóságát sértik, és azaz meg nem egyez-
tethetők, azon esetben, házszabályaink értel-
mében fel van jogosítva a ház t. elnöke az
illető szónokot először figyelmeztetni, azután
rendreutasítani, s t ő l e a szót meg is vonni
De midőn t. ház, a házának t. elnöke
ezen jogot gyakorolja, ugyanakkor egyuttal
az illető szónokot alkalmat nyerne arra,
hogy az elnöki figyelmeztetés által mintegy
felhivatván, az általuk akár a vita hevében,
akár kellőleg meg nem fontolva kimondott
szót vagy tételt ismét megfontolhassák, és azt,
ha meggyőződésük szerint jónak látják, módo-
síthassák, vagy mint már sokszor történt e
házban, vissza is vonhassák.

A házának, melynek t. elnöke a tegnapi na-
pon jónak ítélte reám vonatkozólag ezen gyar-
korlattól eltérni, mert tegnapelőtti beszédem
alkalmával — bár itt a közelben szóltam, bár
a házban tulságos nagy zaj beszédem alatt
nem volt — engemet beszédem folyamán se-
nem figyelmeztetett, sem meg nem rött. Ez
azt igazolja, felfogom szerint, hogy azon al-
kalommal az általam mondottakban megrovásra
méltót, vagy az illemmel ellenkezőt nem talált.
Ennek daczára, sőt ennek ellenére a
tegnapi ülésen, meg nem is az ülés kezde-
tén — a mint már emlékezem, hogy talán
masszor történt, hanem a gyakorlatlalt épen
ellenkezőleg a tegnapi ülés közepén, a ház
naplójából beszédemnek egy tételt felolvastva,
elnöki enuncziáció alakjában kijelentette,
hogy »az több, mint a mi a parlamentti illem-
mel összefér.« Házszabályunk értelmében ezen
elnöki kijelentést a tegnapi napon hallgatagon
fogadtam, reá válaszolom a házszabályok értel-
mében nem volt jogom.

Most azért szólalok fel, — mert fájdá-
lom, a házszabályok jogot erre sem adnak, —
hogy tisztellett kérjem az elnök úrtól, mi-
szerint kegyeskedjék megjelölni, mely kifeje-
zéssel sértettem én meg a parlamentti illem-
met, a mit soha nem tettem, a mit tenni tá-
volról sem volt most szándékomban, sőt én be-
szédemben olyat sem találok. Nem azért szó-
laltam fel, hogy kifogásolt állításomat igazol-
jam, mert ezt tennem most a házszabályok
szintén tiltják; hanem felszóltam azért, hogy
mivel már a megtörténtet meg nem történné
tenni nem lehet, legalább a jövőt illetőleg
tisztellett kérjem a ház t. elnökét, hogy az
eddig gyakorlatot megtartva, ha e házban
szólói fogok és beszédemben megrovás-, in-
tés-, figyelmeztetésre méltót találna, méltöz-
tassék azt mindenkor beszédem folyamán tenni,
(Igaz! Ugyvan! a szélsőbalon) és elnöki jogát
ily módon gyakorolni. Kérem ezt azért, hogy
ama figyelmeztetés által legyen nekem alkal-

mam az általam mondottakat ismét megfontolni,
hogy ha azt meggyőződésük szerint jónak lá-
tom, fenntartsam, ha pedig netalán meggyőző-
désük szerint úgy találnám jónak, módosítsam,
enyhítem vagy talán vissza is vonhassam.
Ezen jog minden képviselőnek közös joga s
ennek fenntartása végett volt kötelességem fel-
szólalni. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.
Zaj jobbfelől.)

Hely Ignác beszéde

a képviselőház nov. 30. üléséből
(Vége.)

Azt mondja a t. előadó ur, hogy a pénz-
piacok, a tőzsdeemberek nem látják a mi
gazdálkodásunkat?
Valamint a magánkereskedő kereskedő-
társát nemcsak vagyona után iteli meg, hanem
komolysága és jelene szerint is, és akár mennyi
vagyona legyen egy kereskedőnek, ha köny-
nyelműnek ismerik, a másik kereskedő nem
fog vele szivesen viszonyba lépni, — ép úgy,
ha van valami, a mi megingítja állmunk hit-
telét, azaz, mikor a világ látja, hogy van itt
egy kormány és van itt nagy országgyűlési
többség, mely minden komolyabb megvizsgálás
nélkül, mint pl. a jelen esetben is, könnyű
szívvel képes meg szavasi az adókat. (Ugy
van! a szélső baloldalon.) megingatja
az állam hitelt, mikor a világ látja, hogy ez
a nép nem gondol jövőjére, nem gondol ve'e
mi fog történni, ha majd válságosabb napok
állanak be, (Ugy van! a szélső baloldalon) nem
(Ugy van! a szélső baloldalon) melyeket egy
napon majd mind vissza kell fizetni. Ebben a
népben nekem nem lehet bizalmam, ez a vég
következtetés.

De t. ház, mindazok daczára, melyeket
elmondtam és daczára annak, hogy meggyőző-
désük, hogy népnünk teherelviselési képessége
már is teljesen ki van merítve, midűn nem
követelhetem mindenkitől, hogy meggyőződé-
sem oszsa vagy kövesse: tudnám érteni a
többség eljárását, ha csakugyan komoly, tiszt-
án kitűzött cél lebegne szemük előtt; ha a
t. kormány a ház elé léphetne és azt mon-
dhatná: ime sikerült az államháztartásban az
egyensúlyt annyira megközelíteni, hogy most
már csak egy rész hiányzik, ennek az ele-
nyesztetése végett hozd meg ezt a nagy,
de utolsó áldozatot.

Ily felhívással szemben még érteném, ha
valaki oly nagy áldozatra még el tudni ma-
gát határozni. De miként áll itt a doog?
Szemben állunk egy nyomtatásban, papi-
ron lévő 20 milliónyi deficittel, de már ma-
gának a t. pénzügyminiszter urnak saját be-
ismerése szerint is 42 millió forintos defi-
cittel.
Mondom, saját beismerése szerint, mert
exposéjában azt méltóztatott mondani, hogy a
hiány 20 millió forint, vagyis az esetre, ha e
törvényjavaslat törvényre válik. 17 millió for-
int; ha azonban azt mondjuk, hogy a deficit
nem az, a mit mi budgetserüleg felállítottunk,
hanem az igazi hiány az az összeg, melyet
az ország saját jövedelméből fedezni nem ke-
pes, akkor beismerem, hogy a deficit 39 mil-
lió, illetőleg 42 millió, ha, mint remélem, ez
a törvényjavaslat nem szavaztatik meg. Igen,
de ez vonatkozik azon költségvetési előirány-
zatra, melyet a t. pénzügyminiszter ur julius-
ban vagy augusztusban állított össze. Azóta
összehalmozódott egy szép kis összeg, melyről
előre tudjuk, hogy még növelelni fogja a
deficitet.
S aztán majd gondoskodni fognak a kö-
zös ügyek intézői, hogy jöjjön hozzá póthitel
címen néhány százezer frt. ha nem több. S
feltéve, hogy a bosnyák testverek megteszik
azon sziveséget, hogy egy egész esztendőn
át békében maradnak, (Derülttség a szélső bal-
lon), akkor előreláthatólag már 42—45 millió
frt deficittel állunk szemben, tehát ép olyun-
nal, milyennel szemben állottunk 3 évvel e-
zőtt, mikor adósság terhünk sokkal kisebb,
több mint 30 millióval kisebb volt, mint most.
(Helyeslés a szélső balon.) Ily állapottal szem-
ben, midőn ily óriási teher alatt állunk azt
mondani, hogy 3 millióval segítsünk a bajon,
ez valóban nem egyéb mint egy csepp a tengerbe.
Ez el fog enyészni az egyensúly helyreállítás
szempontjából, mint elenyészett azon számta-
lani millió melyet a múlt évben megszavaz-
tunk, mert akkor is az egyensúly helyreállítá-
sáról volt szó (Tetszős a szélső balon.)
Herman Ottó: Én nem szavaztam
meg!
Helyf Ignác: Én sem szavaztam meg,
hanem megszavazta a ház.
Azt mondotta az előadó ur, hogy némi
ellenmondásban vagyok önmagammal, mivel, ha
nagyon sokallom a deficitet, ha nagyon nagy-
nak álítom fel, ebből az következik, hogy
proponáljak nagyobb adót, de semmi esetre

sem, hogy keveseljem a 3 milliót, mert ez
mégis apaszás.
Szerintem a 3 millió roppant sok, és
roppant kevés. Roppant sok a tulterhelt népre
nézve, (Élénk helyeslés a szélső baloldalon)
az öök által kitűzött czelokra nézve a defi-
cizthez képest pedig elenyésző csekélység.
(Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)
Miután czélt sem látok magam előtt, én
semmiképen sem vagyok azon helyzetben, hogy
hozzájáruljak azon intézkedéshez, mely ezen
törvényjavaslatban tervezetik, s ezért bátor
vagyok a t. ház szives figyelmébe és elfoga-
dására ajánlani különvéleményemet. (Helyeslés
a szélső balon.)
T. ház! Befeztetem. Elmondtam lehető-
leg nyugodtan és tárgyilagosan a magam né-
zetét, habár nem csekély önmegtagadásomba
került ezen nyugodtság és ezen tárgyilagosság.
Képes lesz-e mindeki követni e példamát,
nem tudom. Annyit tudok, hogy azon kormány,
mely expressé, világosan, ánnepélyes kijeleu-
tes mellett a pénzügyi rendezésre vállalko-
zott, ezért adta fei elveit, (Élénk természet-
lakozatok a szélső balon.) mely nyolcz esztéu-
dei működés után ily eredményt mutat fel,
mint a milyent ezen törvényjavaslatban látunk
az ilyen kormány kimeletre igényt nem tart-
hat egyik oldalról sem. (Zajos tetszés a szé-
lső balon.) Ajánlom különvéleményemet elfoga-
dásra. (Hosszan tartó élénk eljenzés a szélső
balon. Számos képviselő a szónok üdvözlésére
siet.)

Csongery Kossuthról

A „Budapesti
Szemle”, mely akadémiái költségen tartja fenn
magát, — írja kolozsvári „E-k”, — nagy
költőnek tartja Szász Belát és Varga Gyulát,
mert hát az egyik a Szász Károly testvére, a
másik meg a veje — megszólaltatja Csongery
Antalt és beszél a Csengeri szájavál K o s-
s u t h L a j o s-ról. Ez a Csengeri nagy fér-
fi volt. Deák Ferencz megírta halhatatlan
feliratait, és Szász Károly a „képvisező napló
jegyzeteiben” azt mondta, hogy csak az eszme
a Deáké, de a forma a Csengerié. Ezt a
valótlanságot Deák nem bánta, Csengeri pedig
eltúrte. Az ötvenes évek legelején kiadta a
„magyar statusfirak” könyvet. A mi értékes
volt benne, azt Eötvös József és Kemény Zsig-
mond írták. Az idő, melyben a könyv megje-
lent, bő alkalmat nyújtott a Kossuth szidál-
mazására. Csengeri meg is tette. Azután le-
fordított néhány angol essayt. És oly sokáig
hallgatott a parlamentben, hogy az emberek
szeme szája elállott a hallgatás e nagy böl-
cessége fölött. — Ebből áll a Csengeri nagy-
sága. E velekedésnek az idő szolgálatát iga-
zat; hiszen ma már senki sem tud Csengeri-
ről, pedig csak tegnap halt meg. Amolyan
átlag-ember volt, mint a milyen igen sok van
a tanulni szerető emberek között. — Ezt az
átlag embert szolalaitja meg most Gyulay
Pál: „Kossuthban nem volt termékeny erő,
nem tudott alkotni, nem voltak eszméi, nem
voltak gondolatai. Csak récépiált, a mások
gondolatait mondta el és felcífrázta a szó-
noklat virágaival. Stylje üres, telve frázissal
és dagálylyal. Ezt megtanulta Eötvöstől, amazt
Szeremetől, ezt meg Baueritől, Szabó Pál-
tól és így tovább.” Ilyen dolgokat beszél
Csengeri a Budapesti Szemleben. Így káro-
molja a törpe a nagyat; ekként irigykedik a
homok sterilitása az őserdő termékenységére.
A macska szembe száll az oroszlanal — s
lam, jobban tud nyároggni. Kossuth ösztörtörte
a hűbér-lánczait, megalkotta a parlamentáris
rendszert, felszabadította a sajátot, hadsereget
teremtett, melynek győztes csatái a legendák
korát juttatják eszünkbe; a hadsereget szer-
vezte, ruházta, felügyerezte — semmiből, s
végre midőn árulás, tulnyomó erő és kime-
rülés győzedelmeskedik a szent ügyön, mint
szegénységgel küzdő bujdosó össekötöttéseket
teremtett külföldi udvaroknál, szövetségeket
kötött III. Napoleonnal, Cavaurral, megbuk-
tatta az osztrák érzelmi angol kormányt s a
földteke mindkét hemiszféráján hirdette a ma-
gyar nemzet jogait, erejét és életképességét.
A ki ismer, általa ismer; a ki becsül, általa
becsül. És most a Budapesti Szemle megte-
szti őt türes frazeolognak. Így szokta a mopszli-
kutya a holdvilágot megugatni!

A magyar dráma jövője.

(—i —t.) Kínálkozó alkalommal, még komoly kritikusunk is, gyakran fölpanaszolja, hogy lírai költészetünk hanyatlak. Nekem, valahányszor ezt a panaszt hallom, mindig eszembe jut, hogy az épen olyan, mintha valaki afölött busongna: miért nincsenek a kerek földön mindenütt, még az alföldi homokbuckák és buzás-erdek helyén is csupa Himalayák?

Valóban, szinte fölöslegesnek látszik ennek az alaptalan vádnak czafolására gondolni. Arany János kibűlt szíve fölé még friss a temető hantja s még csak most kerül közkezre összes munkáinak első teljes kiadása. Petőfi-nek, Vörösmarty-nak még számos kortársa, személyes barátja él ma is. Kell-e ennél több okot felhozni annak bizonyítására, hogy a költészet kérdése ma legalább időszerűtlen? De oktalán is a siránkozás; mert a világon kisebb nemzet egyetlen egy sincs, melynek a világirodalom lírában csak egy olyan óriása lenne, amilyen nekünk három is van. Sőt négy, Jókai Mór lévén a negyedik, akit lehetetlen mint regényírókat megítélni, mert határozottan eredeti, nagy lírai költő prózában. S ily napok közvetlen közelségében ha oly fényes csillagok lángjai lobognak, minők a magyar költészet eff. Vajda János, Dalmady Győző, Gyulai Pál, Ifj. Ábrányi Kornél, Endrődi Sándor, Kiss József, Ábrányi Emil stb. vajon szabad-e akkor a magyar líra hanyatlásáról beszélnünk? Hiszen a legvakmerőbb fantázia se követelheti, hogy minden évben támadjon egy-egy új Petőfi!

A nagy angol, francia, német nemzetek aránylag mutathatnak-e föl több nagy lírikust, mint mi? S ugyan kicsoda a spanyolok, olaszok, csehek, lengyelek újabb lírája a miénkhez képest? Alig említhető.

Ezzel a kérdéssel tehát nyugodtan leszámolhatunk e néhány sorban.

Sokkal méltóbb a megfontolásra az a vád, melylyel drámáinkat illetik. Azt mondják: a magyar dráma irodalom nem virágzik és mostani viszonyai nem biztatnak szebb jövővel. Mind a két pont megdől, ha csak kissé is figyelmesen tekintünk körül. A magyar dráma irodalom ha nem kis virágzik, de nem is pang és határozottan nagy jövőt ígér.

Egyáltalán csak nagyobb és részletesebb tanulmány tárgyát képezhetné, ha úgy képe-e a világirodalom drámája a mai mohó, ideges század követelése s a színpadi látványosságok és mechanikai szerkezetek ördögös csodái között magasabb irányban fejlődni. Annyit láthatunk, hogy a nemzetek nagy dráma-költői mind jóval megelőzték ezeket a fejlett, csiszolt technikai állapotokat. Shakespeare, aki isten után legtöbbet teremtett, Molière, Moretó mily primitív színpadokon érték meg darabjaiknak premierjeit! Sőt Goethe és Schiller idejében is mennyire naivak voltak még a dráma külső gépezetei a mai bravur-szerzők büvészes mutatványaival szemben!

A magyar dráma nagyon jól indult. Hiába való beszéd, hogy nem vagyunk drámai nemzet, mert sok bennünk a líraiság. Hiszen líraiság nélkül nem képzelhető igazán nagy rami író. Shakespeare tele van lírával, csak hogy drámai színtűre cizálják. — Es bizony a magyar dráma multja, irodalmunk általános fejlettségét tekintve, a legnagyobb reményekre jogosított. Mysteriumainkból, német mintákat utánzó gyarló vítézi néző játékainkból bámulatos életreválósággal nőtt ki Kisfaludy Károly egészséges vigjátéki muzsája s a hatalmas Bánk-bán. Nemzeti alapon, nemzeti légkörben, a tulságo

mostoha színi viszonyok daczára nagy lendülettel a magyar dráma irodalom oly jeleket mutatott, hogy világ irodalmi szereplést lehetett volna neki jósolni. Kisfaludy Károly és Katona Józsefnek kívül számos nagy dráma írói tehetségünk volt. Rákosi Jenő, Tóth István, Csiky Gergely, Tóth Ede és Dóczy Lajos kétségtelenül maradandó alkotásokra leendettek hivatottak. Különösen Rákosi Jenő és Csiky Gergely igazi dráma írói talentumok. Csak hogy rosszkor jöttek a írói talentumok. Csak hogy rosszkor jöttek a írói talentumok. Csak hogy rosszkor jöttek a írói talentumok. Csak hogy rosszkor jöttek a írói talentumok.

A nemzeti színház nem sokára egészen önálló drámai műintézeté alakul át. Kultiválhatja a magasabb drámát. Nem kell féltennie többé anyagi érdekeit. Van oly művelt közönsége, mely nemcsak élvezni képes a magyarságot, melyebb hatású költői alkotásokat, hanem idecsúva szükségét érzi azoknak. A népszínház szintén új korszak előtt áll. Várható, hogy ott a mai népszínház selejteis termékeit száműzve, Szigligeti és Tóth Ede nyomdokain a népdráma fejlesztését fogják kultiválni. Végül a királyi várszínház is középfajú drámai színházzá alakul.

Ha mindezt megérjük: a magyar nemzet büszkén nézhet a magyar dráma nagy jövője elé. A tudós akadémiá évenként két nagy drámai jutalmat ad ki, sőt újabb hármat. E pályázatokra folyvást 25-30 versenymű érkezik. És a nemzeti színházhoz és népszínházhoz az akadémiái pályázatokon kívül minden esztendőben 100-150 darabot nyújtanak be. S csalódni, aki elhinné az akadémiái pályázatok bunkós-botos Heinrich Gusztávjának és Szász Károlyjának, hogy a pályaművek szerzői többnyire pékányok és borbély legények. En gondos utánjárással kikutattam, hogy az évi drámatermést, kiváltképpen pedig a pályaműveket 1/10-ed részben írják, sőt más terep unepelt írók, esztétikusok, költők, tudósok, bírálok nyújtják be.

Nem akarom ez annyiszor gunyolt és kiczérezett „titkos dráma-író” urakat névszerint itt nyilvánosan zavarba hozni; de drámánk jövője érdekében nyíltan köszönetet mondok nekik névtelen kintársukért.

Szinte hihetetlennek látszik, hogy 100-150 új színmű közt (melyek, ismétlem, legnagyobb részét képzett írók kísérletei) évenként öt hat előadhatónál több ne akadjon.

Hiányzik a dráma-írói tehetségek éltető eleme, a színpad. Hasztalan minden szigorú bírálat és baráti jótanács, a drámaíró addig nem fejlődhetik, míg művét előadva nem látja. Példa erre Katona József, akit a színpad hiány tett meddővé. És példa legújabbban Ifj. Ábrányi Kornél, aki tudvalevőleg 10-12 évig titkos dráma író volt, nem fejlődhetett, most pedig, hogy művei főiskolai és nemzeti színházba vándorolnak, rohamosan emelkedik. És példa Dóczy Lajos, aki Csókja

után 12 évig hallgatott és az Utolsó szerelem-mel egy lépést sem haladt, mert kénytelen volt elől kezdeni. Ha egy év alatt írta harmadik új vigjátékot, ezret teszek egy ellen, hogy az Dóczy tehetségének érettebb gyümölcse, tisztább drága-gyöngye lenne. Nem érheti a nemzeti színházat szemrehányás azért, hogy nem vállalkozik kezdő tehetségek kísérleteinek bemutatására. Rosszul ténne, ha tenné. De forrón óhajtom, hogy legyen a fővárosnak mentől előbb két-három igényű drámai színház: akkor aztán biztos a magyar nemzeti modern drámánk nagy jövője.

— Osztrák-magyar vasut kérdés. A N. Fr. Presse jelenti: Pino báró osztrák kereskedelmi miniszter végre elhatározta magát, hogy a magyar-gácsországi vasut ügyébe beavatkozik. Tegnap a magyar-gácsországi vasut igazgatótanácsához rendeletet intézett, melyben kijelenti, hogy a magyar kormány előterjesztéseinek az osztrák vonal tarifáira való befolyása, valamint a társulat székhelyének Budapestre áthelyezése tárgyában az osztrák kormány állami szuverenitását érintik s hogy tehát az előterjesztéseket az igazgatótanács sem fogadhatja el. Az igazgatótanács, mely tegnapi ülésében már megkapta a rendeletet, elhatározta, hogy a magyar kormányhoz írtátot intéz, melyben először is megköszöni a vállalat iránti gondoskodását. Az írtat aztán kijelenti, hogy az igazgatótanács kész a javasolt péage-szerződéseket elfogadni, minthogy a magyar kormány megengedi, hogy azok költségei a forgalmi számlákba vétsenek fel, ellenben a követeléseket az osztrák vonalra való befolyás s a társulat székhelyének Budapestre való áthelyezése tárgyában, tekintve az osztrák kormány állami szuverenitására, visszautasítani kénytelen.

— Belföldi hírek. A z új horvát bán, Héderváry-Khuen Károly gróf csak pár nap mulva fog lemenni Horvátországba. Első sorban értekezletet tart a horvát tartománygyűlés elnökeivel, kik a legközelebbi napokban talán holnap fognak feljönni Budapestre. — A belügyminiszternek Győr-megye közönségéhez érkezett rendelete szerint, a főispáni teendőket, a Győr-megyében küszöbön levő tisztújítások tartamára, ő felségének f. é. december 2-án Gödöllőn kelt legfelső elhatározása alapján báró Fiáth Ferencz Veszprémmegye főispánja bízott meg.

Egyházi ügyek.

Nyitlala Dr. Medve Kálmáné, Onody Ilona ő nagysága, felemelkedett nemes szívének sugallatára hallgatva, a magyar ref. egyház közalapítójának javára: — mely közalapítvány szegény, veszendőben levő, s az elzűléstől megmenteni kívánt magyar ref. egyházak istápolását, megtartását, más a szegény lelkesek övevények segélését czélozza — kezeimhez 1000 frt összeget tett le a dománnyképen.

A tisztelve említett urhőgy, ki titkon kívánt jót cselekedni, — noha nem vélte és várta nagyszívűségét, — köz- és ily utu tudomásra hozati: remélem meg fog nekem bocsátani, hogy hálám kifejezésére mégis e helyet és utat vettem igénybe.

A hölgyiszív, a boldogság-fel vezető-ának jelzője és mutatója; a hölgyek, a nemes törekvőknek ihletet ajku buzdítói; a könyört várók szöszölői; előjárók ott ahol csak az ő szívek melegebből fakadó ösztönök van és lehet lágyító, ösztönző ereje és hatalma. Ily nemes lélek tulajdonának kibuzdítása

nevezett urhőlgynek említettem, kegyes adománya; a mint vala szinte azon urhőlgyekké, kik immár ezen czélre nálam letették nagybecsű adományaikat.

Hálámatt ennélfogva el nem titkolhatván, kötelességszerűleg kellett éreznem, miszerint köszönetemet így és ekkép — nevezett urhőlgy előtt nyilvánvalóvá és láthatóvá tennem kelle.

Az ő nemes példja vonzzon és hódítson! az ur házának építése a cél; s e cél nagy és szent! . . . Debreczen, 1883. december 5. Révész Bálint, püspök.

II. Felhívás! Esztergomban, hol a raformatió évtizedek hosszu során nem tudott gyökeret verni, s eleterős hajtásokat hozni, egy kisdied ref. egyház alakulván, annak elkészése, Tiszt. Széki Aladár ur bizva hitsorsosaink buzgóságában, s adakozásra való készségében, körutra indult, s eljött hozzánk Debreczenbe is gyűjteni a kezdet nehézségeivel küzdő egyház javára, s e czélból f. hó 9-én délelőtt a kistemplomban predikálai fog.

Szükségtelen mondanom is, mily örvedetes esemény ezen egyház megalakulása, egyedül csak annyit említek fel, hogy a mi áldozatkészségünk föl fog: megmaradón, növekedjék e ezen egyház az istennek dicsőségére vagy pedig az alakulása küzdelmei közt erejében megtörve elenyészszék ismét.

Megfontolván, hogy az országos ref. egyházi közalap, mely még szinte bölcsőjében van, csak későbbben fogja áldását ily nemes és nagy czelokra árasztani: hitsorsaink buzgóságához folyamodik a kisdied ref. egyház: hallgassák meg tisztelt hitrokonaiuk az annak nevében elkészése által hozzájuk intézendő kérés, ne vonják meg jótékonyágukat, sőt inkább jusszon eszökbbe az ígért: „Kölcson ad az Urnak, a ki könyörületességből ad a szegénynek”; vegyék figyelembe amaz apostoli intést: „Mindenekelőljöl cselekedjétek, de különösen a mi hitünknek sorsosai val.”

Debreczen, 1883. decz. 5. Révész Bálint, püspök.

Helyi hírek.

* Iparügy. A kapitányi hivatal mint iparhatóság a mult november hóban, különböző iparágak gyakorlására tíz ipar-engedélyt adott; — leginkább szatócsok és hentesek számára.

* Luther-Zwíngli ünnepe. Mint már előre többször jeleztük, a hittanszakai önképző társulat f. hó 9-én, d. n. 4 órakor a főiskolai énekkar közreműködése mellett, az éneket remben Luther és Zwíngli nagy reformátorok emlékére születesülte negyészázados évfordulata alkalmából ünnepelet rendez, a következő programmal: 1. „Erső vár a mi Istenünk . . .” éneklí a főiskolai énekkar. 2. „Beszéd Luther és Zwíngliól, nagyt. Balogh Ferencz felügyelő tanár úrtól. 3. „Az Ur pásztorom”, előadja a főiskolai énekkar. 4. „Luther”, írta Sautha Károly, Szavalja Kozma Zsigmond. 5. Áldások Istene”, előadja az énekkar. 6. „A reformatio hatása hazánkra”, Révész Kálmántól. A CXXXIV ik zsoltár. Előadja az énekkar. Az ünnepelet több körülménnyel fogja szűkkörü, iskolai jellegű leszen; az ifjúságon kívül csak főtisztellett püspök ur, a tanári kar, s a tanügyi bizottság tagjai hivattak meg arra.

* Érdekes színházi esték várnak reánk még az év utolsó hónapjában is — a mi arra

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

A szomorú szerzetes.

— Lenau. — Svéd földön áll egy vén torony, Baglyok, sasok tanýája; A vést, esőt, vihart e rom Kilencszáz éve állja. Mit benne ember érezett, Öröm és gyász, rég elveszett.

Zug az eső, jön egy lovag, Lovát sarkalja bátran; Ösvényét elvészte a vak Ködben s gondolkozásban. A szelben az erdő recseg S úvölt, mint korbácsolt gyerek.

Azt tartja az egész vidék: Itt éjjel, fénybe vonva, Barátságúhás szellem kísért, Szomoruan bolyongva. S ki a barát szemébe néz, Szomorú lesz és halni kész.

De a lovag nem borzad el, Belép az agy toronyba; Lovának is jut benne hely, — S vígan tréfálva mondja: „Jobb szellemmel daczolni, mint Széllal záporral odakint”.

Leoldva nyeret, zabolát, Lovat sarokba kötve: Szerényen huzza meg magát, Köpenyt tarít a földre S megáldja a porló kezét, Mely oly erősen épített,

S amint elalszik s álmodik Éjfél óra csúdján: Horkan a ló, ágaskodik;

A vén rom egy özőn fény. Villogva égnek a falak; Megedzi szívet a lovag.

A ló tág czimpakkal libeg, Fogával csapkod felve, A szellemet látván — remeg, Borzolva leng sörénye. A vándor néz: mily látomás, Keresztet vetve, mint szokás.

A szerzetes eléje állt, Mély váddal, iszonyuan, — Fölsírt belőle a világ, — Oly búsan, óh mi búsan! A vándor nézi őt merőn S részvéttel csügg a szenvedőn.

Az a nagy, titkos fájdalom, Mely él a természetbe, Vérző szíveknek oly rokoni: Sejtik kétségbeesve, De el nem érik: az lobog Szemében; a lovag zokog.

És szól: „Szived mi győtri hát? Oly mélyen, ah, mi hat rád?” S midőn hunyt szemmel a barát Nyögésre nyitja ajkát, Hogy elbeszélje az iszonyt, Rémülve tör ki: „Óh ne mondd!”

Eltűnt a szellem . . . a lovag Tovább megy a toronyból; S azóta egy hangot nem ad, Csak e halálra gondol. A lónak sem kell széna, zab . . . Hej, oda van ló és lovag!

S amint alkonyra száll a nap, A szívek úgy szorongnak. Int a barát a fák alatt, A levelek zokognak . . .

Sob és jaj a légben mindenfelöl; A ló kábultan a tengerbe dől.

Tajnai Bálint.

Egy jószívű dráma-író.

(A „Figaró”-ból.) (vége.) Ilyen volt a levél; lázas, féktelen, panaszos, őrvjögő . . . Hajnalban felsengette inasát, — Fogd, János! vidd el a levelet tüstént Godefroy asszonyhoz — Most mindjárt? — Nem határoz. Add oda a szobalýnynak; mondj meg neki, hogy ezt a levelet személyesen vigye be Ó Nagysága hírlapjaival együtt. És várj a válaszra. Meuj!

János elment, Berthelin pedig kezdte átgondolni, hogy hogy is volt hát . . . de nem tudott most gondolkozni. Oly szívepedve várt a válaszra!

Végre megjött a válasz. Enyhiből állott: — Uram és mesterem! — Nagyon köszönöm, hogy egészségi állapotommal foglalkozik. Nem fogott rajtam egy körömfeketényt sem a tegnapi esti kudarcz. Nagy sikerre nem számítottam, mert művem, illetőleg művűnk oly elözmények után került színre, melyek afközönséget könnyen félrevezethették. De nem bosszankodtam cseppet sem, mert hiszen az első felvonásban kiragyogott az ön fényes tehetsége s meg is tapsolták; természetesen azt hitték, hogy az a kedves hang vonul át majd a darab többi részén is; de csalódtak s nagyon is érezteték velünk. Ennek így kellett lenni.

Csalódtam én is; de még az is megtiszteltetés, — önnel együtt csalódnai. — Tehát vigasztaló szavait azon munkatársainak tartsa meg ön, kik nehezen vigasztalódnak.

— Levelének nagyon örülök, de köztünk

megszűnt minden. Csak őszinte, hálaérzetem él mindvégig.

Godefroy-Stell Janka. Berthelin kezéből kihullt a papiros, s néhány másodpercig mozdulatlanul ült karos széken, karjai lecsüngve, szeméi fennakadva, száját nyitva felejtve . . . akár egy vízbe fult . . . Dobogó kebléből feltört egy kínos sóhaj, s szeméből kicsordult a könny . . . De egyszerre csak felkelt, lekapott a kályha tetejéről egy szivar hamutartót, földhöz csapta s csengettett csengettett, ahogy kitelt tőle.

János lóhalálában nyargalt fel. — Uram?! . . . Az ur oly mérgesen ránézett Jánosra, mint még soha s rávált: — Mától fogva nem vagyok itthon, érted? . . . Senki nek!

Idealizmus és realizmus a szerelemben.

Van-e tárgy a világon, mely alkalmasabb lenne az idealizálásra, mint a szerelem, mikor ez erdem az embert megmehesbíti, eszményíti, idealizálja, és tárgya ez érzelmeink reánk nézve szintén ideal. A régi és ujkori költészet számtalan példáit, mutatja fel ez idealizálásnak, a költészet e láng szellemeiket, kik a velük együtt élő emberiség helyett beszélnek — bátran elfogadhatjuk érzelmei örökönél igaz tanuink. A régi zsidó és hellen költészet kimagasló tehetségeinek, remekei az Énekek éneke, és Sappho dalai telve vannak az idealis szerelem nyilatkozataival, de telve az ujkori költészet kimagasló tehetségeinek szerelmi költészeté is a nemes irány magasztos enuntiatióival. Mily bagyszerű és önzetlenül nemes, példái, hogy messzebb ne menjünk, midőn a magyar költő így dalol: Áldjon meg az isten, hogyha hűn szerettél, Áldjon meg az isten, hogyha nem szerettél, Áldjon meg az isten, ha nem fogsz szeretni, Engem is áldjon meg, ha elfogsz temetni. Vagy mikor azt mondja:

mutat, hogy Ki ki csak néha s ken, akkor elbe néseivel, vagy le Debreczenbe tik. „Ceclil háza újabb műve — tatlan-t ifi. Ak akadály nem jökük s legközelebbben játszó operájéröl való korbzsef. ki Molnár nesznük f. h. 2. lépését s ó t s színleg ezen (Falstaff), „V é v é y” (Harpszerűbb darabja ban, mint Fricz szerepében lát azonban minde képes az, a mi R ó z a ígér ez kitűnő megfeszít hálám kifejezés képmet e kös ajánlatát az író nek színházában közreműködés (ha ezt a debre gyeletel fogado mehet, jó eleve előadás csak nem szándékoz és nem vendég kedve szintár érzet háli Mondja meg nek, hogy e na a melybe áhitat s legyen meggy ilyen igyekezet tal fognak tal ugyan bajosan operettet, mely színházban több ismételtben aján

Ha rán Mig oh Mint é Ugy se De ne Oly hu Nem s Ha ez Kíván Szedi Csak h Aztán Elherv Az en Vagy m mondja: Akkor pedig a Engem pedig m Vagy azt Vig muzsi Fáj a szív Vagy azt Nem Róz Piro Haj Vagy m dalol: Sens te cudi Je ne vould Qu depense Vagy a zeng: Légy hol S nem b Legyen d Öröke Vagy a Ha, leányka Akkor én e Ha, leányka Egyesüljünk Szeretlek

említették, kegyes adószinte azon urhölgyekké, zele nálam letettek nagy...

hogy el nem titkolhatván, kellett éreznem, miszerint es képp — nevezett uralóvá és láthatóvá tennem

edjia vonzon és hódítsion! építése a csel; s e csel

33. december 5. Révész Bálint, püspök.

II. A reformáció évtizedem tudott gyökeret verni...

hogy az országos ref. egy- még szinte bölcsőjében fogja áldását ív nemes és...

33. decz. 5. Révész Bálint, püspök.

Yi hírek.

kapitányi hivatal mint ipar- november hóban, különböző a tíz ipar-egyenlet adott;...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

sak őszinte, hálaérzetem él

Godefroy-Stell Janka. ebből kibúlt a papiros, s...

erősen ránézett Jánosra, arivalt:...

alizmus a szerelemben.

A világon, mely alkalmasabb sra, mint a szerelem. mikor...

mutat, hogy Krecsányi ur olyan Homéros, a ki csak néha szunnyadoz, de a mikor fölser-

Revész Bálint, püspök. 33. december 5.

II. A reformáció évtizedem tudott gyökeret verni...

hogy az országos ref. egy- még szinte bölcsőjében fogja áldását ív nemes és...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

Yi hírek.

kapitányi hivatal mint ipar- november hóban, különböző a tíz ipar-egyenlet adott;...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

sak őszinte, hálaérzetem él

Godefroy-Stell Janka. ebből kibúlt a papiros, s...

erősen ránézett Jánosra, arivalt:...

alizmus a szerelemben.

A világon, mely alkalmasabb sra, mint a szerelem. mikor...

tól. „A hittanszaki önképző társulat eddigi működéséről. A magyar irodalmi önképző-

Revész Bálint, püspök. 33. december 5.

II. A reformáció évtizedem tudott gyökeret verni...

hogy az országos ref. egy- még szinte bölcsőjében fogja áldását ív nemes és...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

Yi hírek.

kapitányi hivatal mint ipar- november hóban, különböző a tíz ipar-egyenlet adott;...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

sak őszinte, hálaérzetem él

Godefroy-Stell Janka. ebből kibúlt a papiros, s...

erősen ránézett Jánosra, arivalt:...

alizmus a szerelemben.

A világon, mely alkalmasabb sra, mint a szerelem. mikor...

társulatot a szini congressuson képviselje. A választás ma dében ment végbe s a fentebbi

Revész Bálint, püspök. 33. december 5.

II. A reformáció évtizedem tudott gyökeret verni...

hogy az országos ref. egy- még szinte bölcsőjében fogja áldását ív nemes és...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

Yi hírek.

kapitányi hivatal mint ipar- november hóban, különböző a tíz ipar-egyenlet adott;...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

sak őszinte, hálaérzetem él

Godefroy-Stell Janka. ebből kibúlt a papiros, s...

erősen ránézett Jánosra, arivalt:...

alizmus a szerelemben.

A világon, mely alkalmasabb sra, mint a szerelem. mikor...

és mennyiben való a gyermeknek, hogy mutatva ismerje meg az igazságot, a tanulságot.

Revész Bálint, püspök. 33. december 5.

II. A reformáció évtizedem tudott gyökeret verni...

hogy az országos ref. egy- még szinte bölcsőjében fogja áldását ív nemes és...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

Yi hírek.

kapitányi hivatal mint ipar- november hóban, különböző a tíz ipar-egyenlet adott;...

Revész Kálmántól. A Edmádia az énekkar. Az...

sak őszinte, hálaérzetem él

Godefroy-Stell Janka. ebből kibúlt a papiros, s...

erősen ránézett Jánosra, arivalt:...

alizmus a szerelemben.

A világon, mely alkalmasabb sra, mint a szerelem. mikor...

DÁNÉ ISTVÁN

vegyeskereskedésében
DEBRECZENBEN, főpiacz 2144. sz. alatt.

A téli idényre a legnagyobb választékban és legmértékeltbb árban kaphatók:
NEMEZ és BŐR labelliek, férfi, nő és gyermekeknek; — különösen **VADÁSZOKNAK** halina csizmák és kapcsos topánok a legújabb kiállítás szerint.

TEVE-SZŐR alsó reklik és nadrágok férfiak és nők részére.
Eső-ernyők 90 krtól 14 frtig.

ASZTALI kések, kanalak és zsebkések nagy választékban.

Uti bőröndök.

VIZHATLAN téli csizmák, valódi moszkvai orosz bagaria bőrből, melyeket különösen ajánlok.

Ugyisint nállam bizományomban van az általánosan elismert és az eddig feltalált minden ily szert felülmúló **vizhatlan és puhító bőrkencős** legjobbja **Russ-tól**. — Továbbá a legnagyobb választékban **dupla oldalú padló-szőnyegek**, bútör és asztalra való **vásznak** a legélénkebb s kedvelt színekben.

Orvosi apparátusok nagy választékban.

Finom mosdó-szappanok és illatszerek.

Gumi sárcezipők a legújabb divat szerint.

Felkérem a t. közönség nagybecsü figyelmét, hogy itteni férfi-szabó-üzletemben az őszi és téli szövetek megérkeztek s megrendelésre szolgálatára állanak.

KÉSZ FÉRFI RUHA-RAKTÁRAMBAN

pedig a szokott kész férfi-öltözékeken kívül még utazó téli bundák és felöltők is, az alku nélküli készpénzfizetés mellett jutányos áron kaphatók.

Alázatos szolgálja
Szedlák József.

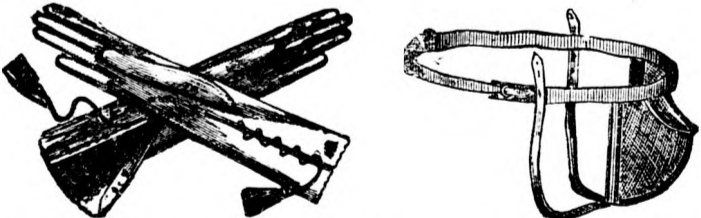
Ruganyos felkötők 2 frt 10 kr 4 frt 50 krig.

Miután a véletlen szerencse kedvezett, egy igen olcsó s a mellett kitűnő finom bőrányaggal rendelkező gyárral megismerkednem, a nagyérdemű közönség érdekében üzletemet úgy szereltem fel, hogy bárki izlésének és igényének tökéletesen megfeleljen.
Ennél fogva bátorodom a n. é. közönség figyelmét felhívni, miszerint újlag felszerelt

KEZTYŰS-ÜZLETEMET

(KISTEMPLOM BAZÁR-ÉPÜLET)

a legkitűnőbb jó minőségű, saját gyártmányú ezikkkel berendeztem, a melyek a helybeli piaczon a legjutányosabban egyedül csak nálam vagy tölem szerezhetők meg.



Az árak egyenlők a glace, mosó szarvasbőr vagy katonatiszti keztyűknél. Továbbá ajánlom a nálam készült ruganyos és az ugynevezett rugyanos **SERVKÖTŐMET** is, melyek nem tetszés esetén visszacserelethetők; ugyisint ajánlom a legjobb és legkalkalmasabb **SZUSZ-PENZORIUMOKAT**, különféle mustrákban és minden a keztyűs-séghez tartozó cikkek elkészítését a legnagyobb pontossággal. — A szervkötők megrendelésénél a derékosság szükségeltetik és annak kijelentése kéretik, hogy jobboldalra vagy baloldalra kívánatlik-e?
Pestiekénel sokkal olcsóbb és jobb készületből, nálam megrendelhető szarvasbőr-nadrág, lepedő, párna, és ülő-párna, sipka-béls 80 kr. Szarvasbőr-nadrág-festést, mosást, ugyisint keztyű-mosást és tisztítást elvállalok.



Üzletemben tartok férfi- és gyermekek számára való nadrág-tartót, női fecskenő.
ket, fűfecskenőt, méhpaperczet és mindenféle harisnyakötőt bőr- és se-lyemből; ugyisint nálam kaphatók: a legjobb szeplo kenőcs, egy tégli 50 kr. Halotti fekete térfi és női keztyűket nagyválasztékban tartok, ugyisint bál térfi és női keztyűk készületben kaphatók és megrendelhetők, melyet a legrovidebb idő alatt elkészítek.
Mindezeknél fogva a n. é. közönség becses figyelmét kérem és meg- leg pártfogásért eszedem.

NAGY ANDRÁS,
keztyű-gyáros.

Szarvasbőr nadrág 18 forinttól 35 forintig.

Szuszenzorium 40 krajczártól 1 forint 20 krajczárig.

Nadrágtartó és dohányzacskó a legolcsóbb áron.

Karácsonyi és ujévi ajándék!

FORGÁCH KÁROLY

ékszerész
DEBRECZENBEN.

Főpiacz, özv. br. Josinczyné háza alatt a „Hungária“ kávéházzal szemben.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt üzletében taláható legújabb diva

ÉKSZEREIT,

u. m. brillant, gyémánt karpereczek, broschok függők, gyűrűk, medaillonok, férfi és női pecsét s karika gyűrűket, legnagyobb választékban arany s ezüstből hosszú, kurta láncokat, gyertyatartókat, komppott tálak, kanalak és keseket, ugyisint kapható 6. s 12 s emélyre való evő eszközök tokban, igen izlésteljesen ö-zs-állítva — ugyisint arany-, ezüst-, férfi- és női-órák is kaphatók.

Minden darab hiteles próbával van ellátva, ugyisint mindenféle javítások lehető legjutányosabb eszközzésére is készségeggel ajánkozik.

Videkre megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az eredeti SINGER varrógépek



az **Amsterdami**
világkiállításon
az első és legnagyobb díjat
disz-oklevelet



nyertek.

Valamint ez ideig minden Párisi, Bécsi, Philadelphiai világkiállításon — hol az eredeti SINGER varrógépek a legelső kintintetésben részesítettek — ugy jelenleg is azok feltűnő előnyei a legfényesebben lettek elismerve.

Neidlinger G. Debreczen, Piacz-utca 2145.

376. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN“ gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben

Kötelezettség és engedély nélkül készpénz fizetés mellett. Zsákkal együtt.

AB. Asztali dara nagy és aprószemű	21. —
C. Szinte közepszerű	20. —
0. Királyliszt	20.20
1. Lángliszt	19.60
2. Montliszt	19. —
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	18.20
4. 2-od	17.20
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	16.40
6. Szinte 2-od	15.60
7. Közép kenyérliszt 1-ső	14.60
8. Szinte 2-od	13.80
8 1/2. Barna 1-ső	12.20
8 3/4. Szinte 2-od	9.40
9. Lábliszt	8. —
10. Veres liszt	—
11. Finom korpa zsákkal	5.20
12. Durva korpa zsákkal	4.60
12. Durva korpa zsák nélkül	4. —
Simán őrölt liszt zsákkal 75 kg.	10.40
100 kiló zsák nélkül	9.80
Dara és liszt 25 kl. zacskókb. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább	
Debreczen, 1883. nov. 13.	
A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve:	
A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kilo.	
10 11. 12. 50	
Sima liszt 75	

Biztos és gyors azon hatás, melyet a Spitzwegerich-féle növényben előállított és mindenek által nagybecsült **Spitzwegerich-féle bonbonok** Schmidt Viktor és fiaitól Bécsben, nyálkásodás, csuszás bántalmak stb.-nél előidéz. A valódiak raktára csak a gyógyszerárban.

Szerencse-jelentés.

Főnyeremény eseti. 500.000 márka.
A nyereményekért kezessékedik az állam.

Meghívás Hamburg állam által biztosított nagy pénz-kisorsolás nyeremény-esélyein való részvételre, melyekben 9 millió 620.100 márkán felül okvetlenül nyeretik.
Ezen előnyös pénz-kisorsolás természetleg összejelöltöt nyereményei, melyek csak 100,000 sorsjegyből állanak, a következők t. i.
A legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márka utalom

253 nyer. 2,000 márka
16 nyer. 1,500 márka
515 nyer. 1,000 márka
1038 nyer. 500 márka
60 nyer. 200 márka
63 nyer. 150 márka
290020 nyer. 145 márka
3450 nyer. 124 márka
90 nyer. 100 márka
3950 nyer. 97 márka
3950 nyer. 84 márka
3950 nyer. 40 márka
3950 nyer. 40 márka
3,000 márkáj stb. ösz. 50,500 nyereim.
mely nyeremények néhány hónap alatt hét osztályba okvetlenül huzatni fognak.

Az első nyereményhuzás hivatalosan állapítottat meg, melyhez egy egész eredeti sorsjegy csak 3 frt 50 kr. egy fél eredeti sorsjegy csak 1 frt 75 kr. egy negyed eredeti sorsjegy csak — 85 kriba kerül. Ezen, az állam által biztosított sorsjegyek (nem pedig tiltott igervények) az összeg bérmentes beküldése mellett még a legvalóbbi vidékekre is szétküldetnek általában.
Minden érdekelt, eredeti sorsjegyek mellett tölem az állam czimerével ellátott eredeti játéktér- vet díj nélkül kapja meg, valamint huzás után a hivatalos nyereményjegyzéket minden felszólítás nélkül.

A nyeremény kifizetése és szétküldése általam közvetlenül eszközöztetik a résztvevőkhez pontosan és a legszigorubb titoktartás mellett.
Bármily megrendelés egy egyszerű posta- utalványon vagy ajánlott levéllel tehető.
Forduljanak tehát megrendeléseikkel bizalomteljesen.
f. é. december 12-ig
Hekscher Samuel
bank- és váltóüzletéhez Hamburgban.

A főren...
(r. e.) A zsidó köteendő házasságok az általában kötelez nem kielégítő pótló lán fekszik s a k csaknem változatlan Nem tagadhat leményt tápláljuk törvényjavaslat épe és rendeket... jelen ni. Az igaz, hogy viselő tagjairól elő tenntünk, hogy nem mint az »igen val. Vannak ott nemes bárókról és nak oda ilyenek is feltesszük, hog ja ellepni, keblő ősi büszkeség s buzogányát kirá verjék vele azt a még inkább a hatalmasságot, alakjában kínál — borra va Mert a má a kérdésben egész Mindannyan eső papság nem a idejében, Pozsony vivott a klérus kusok között köt És tetlennek lát resztyén vallás retett meg a képtan számtalan házúknak lemond ma lenne viszont zassági törvény nek meg! De ha között szintén valami solidaritás miszerint Tisza törvényjavaslat gozattott fenyege oly bénítólag s czellenzias sanó zseptanodákra cé zsidó-keresztényen. Lehet, hogy az főikben azt a h nut ébresztette, lom visszavonulá sének esetleg a hatná karát. Le javaslat bajnoká ság mellett ka okoskodtak, hog mint holnap eg reségnek s idő kormány csak v zokot követeli! Mindegy. s ók számolja fent aposztrófált törvényjavaslat a feltévesen ala beiknek, az ő lesz szükségük kos és tisztatal megtöltte az Mágnaokat vás nyunktól törv kormány nékü nek, midőn k és előre azt a azon házasság lyek e törvény Megmerjük el delő nem fog fiával házasság csakis pénzés nek az e czélr fényében. Azt keresztényen eg nagy herczehu lasztottjával oss